

Szerkesztési Irodák:
Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-és szám,
 hová a lap szerkesztési részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
 Pleitsz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
 hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.
 Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
 Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 ft.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hóra ——— 1 „
 — Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadjatnak el
 Azonkívül az összes hirdetői irodákban.
 Megjelenik mindennap
 vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 48. szám.

Hétfő, március 1.

A megoldás.

Nagybecskerek, március 1.

Azon nagyjelentőségű nemzetközi politikai kijelentésekhez, melyek izgalmas napjainknak jóformán kizárólagosan fontos eseményeit képezik, a magyar miniszterelnök szombati nyilatkozata csatlakozott a krétai kérdés s a vele kapcsolatos fejlemények tárgyában.

Bánffy Dezső báró kijelentését általános helyesléssel, osztatlan tetszéssel fogadta s interpellációra adott válaszkép egyhangulag tudomásul vette a képviselőház.

Ez a nyilatkozat minden kétséget kizáró, határozott világossággal markáns képet adta a nemzetközi helyzetnek s nagyfontosságú tanulsága az, hogy ez idő szerint a háboru lehetősége el van háritva.

Gyökerezik ez a megnyugtató biztonság az európai nagyhatalmak föltétlen egyetértése rendületlen szilárdságában, a minnek záloga, bizonyítéka az a tény, hogy sikertült megtalálni magának a krétai kérdésnek minden érdeket kielégítő, üdvös és remélhetőleg huzamosabb ideig állandó megoldási módját.

Senki sem ringathatja magát vérmes illúziókban az iránt, hogy ez a mostani siker az ugynevezett keleti kérdésnek végleges kiküszöbölését jelenti az európai függő problémák sorából.

Komoly, igazelvű államférfiúnak nem lehet, nem szabad az adott viszonyok közt többet mondania, mint a mennyi az aktuális szükségletnek megfelel.

A magyar miniszterelnök válasza minden jogosult várakozást kielégített s így üdvösen hozzájárult az európaszerte háborus rémképektől izgatott közvélemény megnyugtatóhoz.

Ez a Bánffy Dezső báró külpolitikai kijelentésének tárgyi érdeme. Am ezen általános vonatkozásától eltekintve, speciálisan magyar szempontokból sem tagadhatja meg attól senki a kiváló politikai nyomatékot.

Nem első ízben nyílt alkalmunk rámutatni arra az öntudatos és önérzetes ha-

tározottságra, melylyel Bánffy a maga miniszterelnöki állásának a monarchia külpolitikáját érintő, a vezetéssel kapcsolatos, törvényes hatáskörét féltékeny gonddal megőrizte, gyakorolta.

Igy történt ez a Tisza Kálmán miniszterelnöksége idején is, kinek államférfiúi auktoritása révén a magyar állam önálló érdekei mindenkor belejártak az európai nemzetközi politika bonyodalmaiba, műveleteibe.

Csak hogy nem szabad megfeledkezni arról, hogy ezt a fontos szerepet Tiszának lényegesen megkönnyebbitette az a körülmény, hogy a monarchia külpolitikájának vezetője, hosszabb időn át egyik legbensőbb, személyes barátja, a dicső emlékezetű Andrássy Gyula gróf, maga is erős magyar ember volt.

Ezeknek az egyéni természetű könnyebbségeknek hiánya csak fokozza azt az elismerést, melylyel a józan ítéletű magyar nemzeti közvélemény Bánffy Dezső bárónak a monarchia külpolitikájának irányításában érvényesülő tevékenységét osztatlan helyesléssel megbecsüli, készségesen honorálja.

Ezek a kézzel fogható jelenségek frapáns czáfolatát adják azoknak a többé kevésbé jóhiszemű ellenzéki inszinuációknak, melyek a dualizmusban Magyarország állami önállóságának veszedelmét, a régi mumus „összmonarkiában“ való fokozatos felszivódását látják s ezzel érvelnek a közjogi alap fenntartása ellen.

Míg Magyarország kormányzati politikájának vezető államférfiúiban meglesz a képesség, hazafiai elköteletség a nemzet törvényes jogainak minden irányban való érvényesítésére, addig nem kell félneni a mi senki által nem fenyegetett, kétségbe nem vont önálló államiségünket.

A fennálló közjogi alap, a 67-es kiegyezés, a dualisztikus monarchia erre nemcsak a lehetőséget, érvényesülési bázist megadja, hanem, mint a példák meggyőzően igazolják, bölcs providenciával gondoskodott azon illusztris jogok védelméről, megőrzéséről is.

Ebből a szempontból valóban a legmagasabbra fokozott igényeket is kielégíti épen a jelenlegi kormány s főleg a miniszterelnök működése, következetes magatartása.

Ez a meggyőződés, az elvitázhatalan igazságnak ez az önkénytelen elismerése jutott kifejezésre a képviselőház, de hiszszük az egész ország közhangulatában.

Kaczerkodik a tavasz.

— márc. 1.

(y) Kaczerkodik a tavasz a földdel, egy-egy mosolygó, napfényes kacintást előre vet a messzeségből, s a föld, ez a javithatalan rossz csont, felül a bájos ifju tavasz kaczerkodásának. Zöldet tűz hullámzó keblére s kérkedve mutogatja puba rügyeit, nem gondolva a holnap napra, a holnap fagyra.

Es minden, ami a föld hátán él, ami földből van és földde lesz, követi az őszanya természetét, hangulatát.

Felpezsdülő életerővel látjuk megindulni minden téren a törekvéseket, melyek az egymással való érintkezésből villamos erőt keltenek egymásban és mozgatják a porszemekből álló nagy földgolyót.

A politika földjén és vizén mélyen mozgódnak a régiók s nincs megmondhatója, hogy mi születik: egérke-e, vagy földindulás.

A társadalom alvó erdejének kizöldülnek a fái s az életerő friss hajtásokban jelentkezik. Nagyreményű tenyészet mutatkozik minden korban, — ha ugyan a rügyekből itélni lehetne.

A márciusi szelő beszáll az iskolák, hivatalok és otthonok megnyíló ablakain s az az ötven év előtt elültetett fa teremni kezdi a trikolórvirágokat, a fakadó tavasz legszebb díszeit.

A gyerektől fel az öregekig ezzel a bővőbájos fával bibelődik most országszerte az az emberem, mely hazáinak érezi és nevezi magát.

Feltűrt karokkal, istenhez küldött fohász-

A „TORONTÁL“ tárczája.

A hangulat.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Dénes László kikisérte az ajtóig a kis Bogdán Rozát, azután szivarra gyújtott és avval az elhatározott szándékkal ült le az íróasztalához, hogy most megír egy hangulatos kis költeményt a Riza ajkáról, a melyet épp az imént csókol.

Felidézte még egyszer emlékébe a pásztoróra gyönyöreit és egy percze hátradóit a nagy karosszékben.

— Istenem, micsoda pompás kis leány s hozzá milyen ártatlan! Hogy tud szeretni ez a csöppnyi teremtet, milyen perzselő a csókja, szinte önkívületbe ejt vele. Hát a karja, hogy ölel, mintha a lelkét akarná kiszorítani a szerelmesének.

Dénes ur mindezt csak prózában gondolta el, de mikor egyetlen sorokba akarta szedni, akkor egyszerre elröppentek a gondolatok és ő azon vette észre magát, hogy a tolla szárát régjá.

Két sorral csak elkészült volna valahogyan, de a harmadik semmiképpen sem akart sikerülni: Vagy nem függött össze az előzőkkel, vagy a metrum ellen volt kifogása, egyszerűval — mint ő maga is megjegyezte — „nem ment.“

Dénes letette a szivarját és kesernyösen elmosolyodott.

— Nincs máskép, minthogy kiapadt a forrás. Meg kell elégednem azzal a kétszázhusz-

verssel, amit eddig összeirtam, mert újabbat képtelen vagyok teremteni. Így kell neki lenni — folytatja tovább — mert most esett meg velem először, hogy nem tudom leírni amit érzek, amikor át akartam térni a kesergő témáról a boldogra. Istenemre, Riza nem érdemel-e meg, hogy ne tudjam megénekelni többé. Eddig azok voltak a legszebb dolgaim, amiket hozzá írtam, a kritikuszám azt mondták, hogy mind egyikre egy kis remekmű és most mindennek vége! Isten veled Muzsa!

Kézébe vette megegyeszer a tollat, de ezután is teljesen tehetetlennek érezte magát. Végre is hosszasan otthagya az íróasztalát és elment a szabad levegőre. Végig mustrálta a korszón a publikumot s később leült az aranyifjúság közé a czukrászda elé, onnan kritizálták a járókelőket. A kis Rizának pedig, ki ekkor már ott sétált a mamájával, olyan hidegen köszönt, mintha legfőljebb másodsor látná most.

A vacsoránál eszébe jutott valami.
 — Haha csak valami rendkívüli eset volt ez a mai és ő holnap ismét a régi lesz, aki gyöngéd, behizelgő lágyságu költeményeivel újra könyveket csal elő a szentimentális asszonyok szeméből?

Ebbe meg is nyugodott egy kissé, mert jól esett neki, hogy valami mentéget talált a maga számára. Lefekvés előtt érzett is olyan félt, mint azelőtt, ha vajudott gondolataiban egy vers, de azért másnap mégsem született meg a legújabb „remekmű“.

A harmadik napon megvigasztalhatatlan volt és ez így tartott egy hétig, amikortól kezdve

csak mosolygott a saját gyerekségén, hogy mennyire bosszankodott egy „kicsinyeség“ miatt.

— Belátom, hogy nem s ülettem póttának, hiába erőltetném a dolgot, ha egyszer elszállt a hangulat. De végre is mit nekem a poézis! Nem szebb költemény, mind a kétszázhusz versnél Riza eperajka, nem szebben csattan-e az ő csókja, mint akármelyik verse két döcögő sor? Es én még bántódnai is tudtam?

Es lassankint egészen megvigasztalódott, kezdte belátnai, hogy az, aki nem ir szerelmes verseket, éppon ugy lehet becüsletes ember, mint aki garmadába hányja őket. Kellemesen gondolt ugyan vissza arra az időre, mikor még a szegényes legényszobában vaczogó fogakkal gubbasztott a láda tetején, vagy legrosszabb esetben bebújt az ágyba, mert ott nem érezni a hideget. Közben pedig megszületett egy verse.

Szépek voltak azok az idők, de hát a mostani ellen sem lehet panaszkodni. Anyagi gondok nem bántják, az asszonyok körül bolond sikerei vannak, de a ki legjobban szereti valamennyi között, az mégis lány: Riza.

Bogdán Riza, a tanácsos kis lánya csakugyan a rajongásig szerette Dénest, különben nem tette volna ki magát annak a veszélynek, hogy meglátja valaki, mikor hozzámegy mert akkor erkölcsi halott lesz belőle. Mert egy asszony lehet szeretője valakinek, ez nem szégyen, hanem divat, sikk; a lánynak ellenben nagyon kell magára vigyázni, mert hát ő csak lány.

Riza azonban nem törődött semmivel, az ő szerelme akkora volt, hogy egészen elfeledtette

szal lép földjére a szántóvető, hogy elkezdje a munkát, ahol elhagyá az őszszel.

A városok iparkodó népe szintén megtisztogatja munkaállásait és épít tovább, tovább ezernyi tervvel, magánál nagyobb akaratú és akaratjánál nagyobb reményekkel, szentül hívén, hogy a torony égi fog érni, — ha meg nem zavarodnak a pallérai.

Tavaszt lélezkzik az ég, a föld, tavaszt mutat a víz, a hegy, s az ember legkivált.

Csak az idővizsgálók mormognak a pápaszemeik mögött és töprenkednek a koráértett kis leánynak, a tavasznak jövőjén.

Es a vének, a babonások hajtogatják a fehérréteget és mondogatják magukban: vigyázzatok rá, nem jó vége lesz ennek a kaczerkodásnak, utban vannak észak felől a fagyos szentek!

S borzongva néz ilyenkor észak felé.

HIREK.

Tájékoztató.

Márczius 1. Olvasóköri estély.
Márczius 15. Közigazgatási bizottság.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

Közgyűlések.

Márcz. 1. d. u. 4. 6. Első délmagy. gépgyár r. t. felsz. alatt
Márcz. 2. Lázár-földi új tak. és előlegezési szövetkezet.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Vargyasi Márton joghalgatót az antalfalvi kir. adóhivatalhoz adótitkárrá ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Új püspök.** Boszniában a most rendszerezett püspöki állásról mint a „Határőr“ értesül, Stojcsis Száva püspövei gör. kel. szerb esperesplébános van kinevezve. A kinevezés e napokban várható. Az új püspök 1845-ben született Ireghen (Szerém m.) Bécsben jogi tanulmányokat végzett, a papi állásra Karlóczán nyerte kiképzését. 1894-ben neveztek ki püspövi esperesé.

— **Segédjegyzőválasztások.** Tomasovácztól írja levelezőnk, hogy ott a napokban meg-ejtett választáson Heingl Károlyt választották meg segédjegyzőnek. — Torontál-Szigetről jelentik lapunknak, hogy a segédjegyzőválasztáson egyhangulag Grandjean Gézárt választották meg.

— **Anyakönyvvezetők ellenőrzése.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság tisztviselőjéhez intézett körlevelében felhívja ezeket, hogy legyenek gondjuk arra, miszerint az állami anyakönyvvezetőket — az anyakönyvi felügyelők szakfelügyeletén kívül — a felügyelet jogával felruházott törvényhatósági tisztviselők, nevezetesen a járási főszolgabírák az eddig tapasztaltnál nagyobb szigorúsággal ellenőrizzék. Így, ha valamely anyakönyvi kerületben hivatalosan megfordulnak, ne mulasszák el az anyakönyvi hivatal tüzetes megvizsgálását.

vele az áldozatot, melyet Dénesnek hozott. A fiu egyébként nem is volt hálátlan érte, ugy szerette ő is viszont ezt a csöppnyi teremést, mint az őt, a jellemében csak az képezett némi sötét foltot, hogy egy pillanatra sem gondolt arra, miképen Rizát feleségül is lehetne venni, ő meg volt elégedve a jelenlegi állapotokkal.

A hangulata, ha a találkákön ébredett is néha benne, sohasem volt olyan erős, mint hajdan. Abban a perczen ugyan, a melyikben ajakán csüngött a lány, ő maga átérzett egy költeményt, az agyában folyton motoszkáltak a kifejezések, verselábak, sorok, de az csak abban a pillanatban tartotta lebilincselve a lelkét, később már eltűnt.

Akkoriban esett meg először, hogy Riza nem jött el hozzá a kitűzött időben. Azt gondolta eleinte, hogy feltartóztatta a lányt valami és várt még két óra hosszágig égő türelmetlenséggel, de hiába.

Másnap a lány levélben mentette ki magát. Megérkezett a kuzinja, egy huszár gyerek s feltűnt lett volna egyedül elmenni hazulról már csak azért is, mivel a fiu okvetlen kíséreléssel szegődött volna.

Ugy tett, mintha belenyugodott volna a magyarázatba, tulajdonképpen azonban nyugtalan-kodni kezdett. Most érezte csak, hogy mennyire szereti a lányt és egész nap rája gondolt.

Aznap szintén várta, bár Riza nem ígerte meg egy szóval sem, hogy épp ma jön el kár-pótlásul a tegnapiért. Ő csak olyan előzret féltében hitt s magacsul ragaszkodott ahhoz a gondolatához, hogy meg kell lennie.

— **Ibolyát vegyenek!** A redakcióba tegnap már megérkezett az első tavaszi vers. A vers rossz, de amit zeng, a tavasz, az jó és kellemes. E napnak különben is több eseménye van még. A csigák, már persze azok, amelyek nem hordják a hátukon a házukat, kikivánczoltak a kirakatok üvegtáblái mellől, hogy pajkos gyerek kezek közé jutva, ott peregenek vidáman az aszfalt tetején. Azután meg az történt, hogy megjelent az utcákon az első férfi überceziher nélkül, meg az első kerékpározó, ez már természetesen kerékpárral; meg az első bájos hölgy felöltő nélkül és selyem napernyővel. Mindezek az első névszerint hogy kik voltak, nem áruljuk el, de azért inkognitó is köszönetet mondunk nekik, mint az ébredő tavasz előhírnökeinek. Es még egyet! Ott szerénykedett egy egy jó-nevelésü gomblyukban a tavasz virágainak elsője — az ibolya. Szerényen bujt meg a hevülő kebleken, nem törődve a sóhajttással, ami a megleházak üvegfüdelei alatt sűtkérező testvérkéitől szállott felé: korán letéptek, korán hervadóra jutottál, én édes, harmatos kis virágom...

— **Márczius 15.** Közelg a szabadság ünnepe, 1848. márczius Idusának évfordulója; jön, mint zordon télre viruló tavasz. Emlékezzünk! Hadd hevüljön a szív, mert hideg a mindennapiság ideálok pusztító világa; mi lelkesít még, ha a hon se többé, mi hevít, ha a szabadság lángja sem! Nagybecskerek város közönsége nem volt eddig közönyös e törvény nélkül is nemzeti ünneppé avatott nap iránt. A millenium elmúlt évében pedig mint egy szív, egy lélek pártkülönbség nélkül ünnepelte márczius 15-ikét. Mint a napokban megindult előkészületekből következtetni, az idén is méltóan manifestálja hazafias gondolkodását és érületét. Legelő a magyar olvasókör jár e téren is, mely bankettel egybekötött ünnepélyt rendez. A részletes programra még visszatérünk.

— **Álarczos bál.** A farsang egyik legérdekesebb mulatsága, a Maskil el dol-egylet egylet javára rendezett álarczos bál szombat este folyt le nagy érdeklődés és vigasság mellett, fényes erkölcsi és anyagi sikerrel a városi színházban. A színház teljesen megtelt s bár álarczos kevés volt, az est semmit sem vesztett érdekes ségéből, mert a mulatóság fáradhatlan főrendezője, Geiger Manó oly látványosságokról gondoskodott, mely a közönség érdeklődését és figyelmét teljesen le tudta foglalni. Különböző nemzetiségi lakodalmi meneteket mutatott be s bár ez nem új dolog, de eredetiségénél s érdekességénél fogva mindig hatást kelt; így volt ez szombat este is. A muzslyaiak magyar lakodalmi meneteket mutatnak be Stern Sándor vezetése alatt, a németek, kiket Mereschdorf Péter vezetett, lakodalmon kívül bucsut is rendeztek; nagyon tetszett a szerb lakodalom népének éneke s felette érdekes volt a nagy-toráki oláhok lakodalmi; előbbit Iszakovits Szvetozár, utóbbit Csobán Tivadar rendezte. A lakodalmi meneteket be-

mutatása után Milán pompás zenekarának játéka mellett megindult a táncz és tartott a vigasság egész hajnalig. Az est tiszta jövedelme meghaladja a 300 forintot.

— **Hivatalhelyiség változás.** Mint lapunkat értesítik Nasser József kazánvizsgáló biztos hivatalos helyisége folyó hó 1 étől a Hunyady-utcai Stagelschmidt-féle ház I. emeletén van.

— **Farsang vége.** A tegnapi nappal lejárt a farsangi bohóságok fejedelmének, Carneval hercegnének a dicsősége. A farsang-vasárnap éjféli 12 órájában rázta meg-ésörgős sapkáját s kisurrant a parkettekről. Hej, van is szomorúság a szép asszonyok, szép lányok, — meg a mulatni tánczolni szerető fiatalság között? Szerdán már itt a hamvazó s jön a többi böjtös nap, melyen Carneval ő fensége — nem dirigál. A báltermek szárnyas ajtóit szépen becsukják, ráfordítják még a kulcsot is s ott, a hol pár nappal előbb még vidám párok keringtek s forgogtak az andalító tánczban: átveszi uralmát a mozdulatlan csend. Carneval herceget pedig szépen eltemetjük — s várjuk a jövő évi feltámadását! Naiv az azonban, aki elhiszi, hogy az emberek a mai nappal, amidőn kalendárium szerint a farsangnak vége van, illetőleg hamvazó szerdától kezdve megválnak egyidőre az izletés és táplálólusos eledelektől, befűjzik a mulatozást és zsákba öltözve hamut hintenek a fejükre és egyébbel se törődnek, minthogy szánják bánják azt, hogy élni merészelték úgy, a mint embereknek élni legokosabb, vigadva, amikor mód volt rá. — A böjt ma már csak kalendáriumi fogalom, amint-hogy a farsang határai is csak a kalendáriumban vannak. — A fin de siècle már nem ismer farsangot és böjtöt, az csupán saisons ismer. Telen van a báli saison és ez addig tart, amíg csak le nem rendezte valamennyi jótékony, meg nem jótékony egyesület az ő obligát bálját.

— **Az inasok és az iskola.** Az inasgyerekek tudvalevőleg azt hiszik, hogy mihelyest bekerültek valamelyik szusterműhelybe, hát egyuttal a diákságnak vége lévén, végtelmen megszabadultak a könyvektől. Ilyeténképpen azután sehogy sem tetszik nekik, hogy iparos iskolába kell járniok s ha már eleget is tesznek a kényszernek, hát olyan zenebonát csapnak ott, hogy csak a legnagyobb türelem képes mellettük kitartani. A legnagyobb rész azonban egyáltalán nem jár iskolába s mint püspövi levelezőnk írja, az ottani szerb hitoktató éppen a napokban jelentette a rendőrkapitányságnak, hogy az inasurak vagy sehogysem, vagy felette gyéren jelennek meg a hitoktatás óráin. Miután pedig a mestereket és kereskedőket előgszer intették már, a rendőrkapitányság megindítja most ellenük a büntető eljárást.

— **Eltűnt leány.** Hung János kis őrszi földművesnek Borbála nevű 10 éves kis leánya a napokban este 6 óra tájban a csűrbe elémint s azóta nyomtalanul eltűnt. Az esetben az a különös, hogy a leánykával együtt Hengnek a sertései is eltűntek, miből arra következtetnek, hogy a kis leány valami bünténynek lett áldozata.

Ha csak egy kicsit szeret még, el fog felejtteni Aldja meg az én jó Istenem.

Riza.

U. I. No nézze, majd elfelejtettem megírni, hogy Gyula megkérte a kezemet.

Szegény Dénes, mindinkább hűledzve olvasta a levelet. Mi üthetett ehhez a lányhoz, ki tanította meg, hogy ilyen dolgokat íráljon össze? Csak a végén világosodott meg előtte az egész história.

— Ugy, hát egy kölyök katona képes volt kiütni a nyeregéből, ennyire jutottam már? Riza pedig képes elfeledni? Ez fájt, nagyon fájt neki.

Egész nap ki sem mozdult a szobából, ott siratta elvesztett álmait, a kétlelkű leányt s a boldogságát.

... Egy hét múlva pedig valamelyik szép irodalmi hetilap huszonöt sorban emlékezett meg egy kisebbszerű irodalmi eseményről: Dénes László, ki annyi remekművel gazdagította már az irodalmat s akiről már-már azt hittük az utóbbi időben, hogy végleg elhallgat, végre megszólalt s a mi lapunkat szerencsésülte a főnebb olvasható verssel, mely semmiben sem marad mögötte a régi verseinek, melyek az egész országban megismertették a nevét.

Mikor Dénes egy félév múlva a három-századik versét írta meg, letette a tollat és miközben rágyújtott egy szivarra, kissé elmosolyodott:

— Mégis csak jó volt valamire, hogy hűtlen lett Riza, legalább visszajött a hangulatom! Amig ide jár, ugysem tudtam verset írni!

Bob.

— A kocza Odyszeája. Milutin Petru kistoráki lakos egy szép napon fájdalommal tapasztalta, hogy legkedvesebb anyakoczája hütelen lett a malaczaikhoz és nem jön haza délből a legelőről úgy mint azelőtt. Milutinéknál aznap nagy családi konferencia volt s miután minden oldalról meghányták-vetették az eleinte hűtelenné vált kocza történetét, a tapasztaltabb vének hozzá szólása után kisütötték, hogy a „zuskát“ ellopta valaki. Minthogy azonban minden csoda csak három napig tart, a kocza sorsát is kezdte a feledés homálya borítani, csupán a kiskoru Milutin gyerekek és a még kisebb koru malaczkok emlegették holdvilágos éjszakákon a család szép reményekre hivatott jószágát. Azonközben elkezdett a nagybecskereki vásár, a melyre Milutin Petru is bejött és képzelhetni mekkora volt a meglepetése mikor a vásáron felismerte a koczáját Popov Pájánál. A hü állat is megismerte gazdáját és fájától kitelhető nyájassággal sietett üdvözlésére. A továbbiak folyamán aztán kislát, hogy Popov egy Bukur nevű kupecztől vette meg a disznót, a kinek viszont egy előtte ismeretlen ember adta el azt. Popov kérdezősködni kezdett az ismeretlen után s a személyleírásból rájött, hogy a tettes csakis Damján Vikentie lehet. Elment a rendőrségre s ott elpanaszolta a baját, lefestve egyúttal Damján külsejét is. Történt azonban, hogy Damján Vikentie, ki szintén bejött a nagybecskereki vásárra, a laczikonyha sarkában a második liter pálinka vége felé járván, úgy találta, hogy néhány jelenlevő atyafi képre pompás nyakleveleseket lehet szabni s gondolatát követte a tett, minek megint az lett a következménye, hogy bevitték a városházára. Eppen akkor értek oda, mikor Milutin a személyleírását magyarázta s minthogy éppen kapóra jött, nem is tartott nagyon sokáig s töredelmesen bevallotta, hogy ő lopta el a koczáját; úgy adta el azt 23 frtért, melyből azonban csak 5 frt maradt még meg. A jómadarat átadták az ügyészségnek.

— Ismerkedés. Késző Mihály uram rossz fát tett a tűzre, mert négy napra invitáltak meg a városháza soursinijére. Úgy vezette ma elő a város lovas katonája, mert sehoggy sem akart előkerülni. A hibáztatás előtt összeakad a másik mándlis magyarral, aki ekként adja föl a szót:

— Mé nem gyütt elő magától?
— Nem vót czimborám.
— No, no . . . neveti a másik, majd mikor kinevette magát, tovább folytatja a kérdezősködést.
— Hát mé hozták most be?
Mihály a vállait rángatja.
— Tugygya a ménkü . . . Talán mög akarnak velem üsmérkönni . . .

— Borzalmas sáfrán. Konstantinápolyból jelentik, hogy az ottani egészségügyi tanács be tiltotta a Perziából és Indiából Kherbelába való zarándoklásokat. Kherbela a siiták birodalma s szokásban van, hogy a gazdag siiták holttestét Indiából karavánok Kherbelába viszik. Ezeket a holtakat sok sáfránnal szőnyegbe varrják és azután eltemetik Kherbelában. Ez még nem volna baj. De az már azután nagyon kellemetlen, hogy ezeket a szőnyegeket és a felhasznált sáfránt állítólag európai kereskedőknek adják el. Es a sáfránnak nagy része, amelyet Európában használnak el, ebből a rettenetes sáfránból telik ki. Hát, ha a dolog így áll, akkor ezt tudni nagyon rossz.

— Rejtélyes gyilkossági kísérlet. Érdekes eset történt a napokban T.-Hegyesen egy lakodalmán. Komán Tósa odaváló földesgazdánál lakodalmat ültek. Vigan szólt a zene, a mikor a vendégek közül Miloszáv Drága fiatal menyecske, a mulatságba belefáradva pihenni tért. Alig szenderült el, egyszerre torkát erősen összeszorítva érezte, oly annyira, hogy szólni sem tudott, majd éles fájdalmat érzett mellében, mintha megszúrták volna. Segélykiáltásaira a vendégek közül többen berohantak hozzá, a szobában senkit sem találtak. A menyecske melle egy kis szurástól vérzett. A gyilkossági kísérlet elkövetésével a vendégek egyikét Ianity Milivojt gyanúsítják, ki azonban a csendőrség előtt mindent tagad.

— Ritka vadászszákmány. Pancsováró írják lapunknak, hogy Thum Jakab ottani lakos, a gázgyár gázmestere a napokban egy pompás, szépen kifejlesztett kőszáli sást lőtt. A hozzáál értéke állítása szerint a madár több mint száz éves.

— Betörés. Deszkről jelentik, hogy a mi rap Bogdánovics Illés marosmenti gátbiztos lakását feltörték és 5 frt készpénzt, egy értékes arany mellűt és egy gyémánt gyűrűt elvittek. Az ó-bébai csendőrségnek sikerült a betörőt Jancsity Gyula foglalkozás nélküli csavargó

fiatal ember személyében kézrekeríteni. Jancsity beismerte a lopást s hogy a lopott tárgyakat a parttöltési makói munkásoknak adta el potom áron. Különben a csavargó fiatal ember négy ízben követett el már sikeresen betöréses lopást.

— A megadóztatott levegő. A levegő eddig mindenütt adómentes volt és Köln városát illeti meg ezen a téren az uttörés dicsősége. Ha viczképpen akarja valaki elmesélni, hát kinevetik, de minthogy igaz, neveltségessé válik a dolog maga. A város rendeletét bocsátott ugyanis ki, mely szerint azok az erkélyek és balkonok, melyek a városi utcaterületek fölé nyulnak ki, ezentul megadóztatandók annak a légoszlopnak a használatáért, mely az erkélyek fölött fekszik. Egy építőmester nem akarta megfizetni az új illetéket és miután föllebezése nem használt, pört indított a város ellen, de az első fórumon perét elvesztette. A per föllebezés után a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz került, mely kimondta, hogy az utca levegője nem a város tulajdona és így annak használatáért adót nem szedhet.

x Prince of Wales Extra Sec a legmagasabb elismerésekkel, 2 díszoklevél, 4 arany érem és 10 első díjjal küntetett p-zsgó Hölle Márton első magyar pezsgőgyárából Buda-Eörsön. Kapható a főraktárban Haidegger Odön fűszer és csomoge kereskedésében Nagybecskereken.

x Testi fájdalmakon sokan jó kedvük által humorral tuteszik magukat. De ez soká nem segít, különösen rheumatikus fájdalmaknál más segítség után kell nézni. E fájdalmak ellen egy szerre figyelmeztetnek bennünk, amely igen ajánlatosnak tűnik fel. Ezen szer a Kwizda Ferencz János korneuburgi kerületi gyógyszerész, cs. és királyi udvari szállító által előállított köszvény fluid, mely fizamok, izom és izomszálak merevülései és görcsök ellen, továbbá erősitőül, elő- és utóerősítőnek nagy fíradalmak, hosszú gyaloglások stb. alkalmával sikeresen alkalmazhatók. Sok elismerő levél és okmány áll e szer hatásáról betekintés végett rendelkezésre.

Irodalom és művészet.

* Az ostromolt sziget Verne tollára méltó jelenetek játszódnak le most Kréta szigetén. Hat nagyhatalom, a kis Görögország és a felkelők állanak egymással szemben. Az újabb, megújabb események állandó érdeklődés tárgyává tezik a szigetet s így természetes, hogy az „Ország Világ“, e legelőkelőbb képes hetilap, írásban és képből foglalkozik a keleti eseményekkel. Emellett természetesen nem feledkezik el a hét történetéről sem s nemcsak kitűnően megirt krónikában foglalkozik vele, hanem bemutatja czimképén a legújabb magyar mágnást: Tiszta István grótot is. Az aktuális cikkeket s képeket egész sereg novella és illusztráció egészíti ki. A legkitűnőbb novellairók s legjelesebb illusztrátorok egyesültek, hogy az Ország-Világ e heti száma is kedves meglepetésül szolgáljon olvasóinak. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 2 frt. Mutatványokat szívesen küld a kiadóhivatal. (Hold-utca 7.)

Táviratok.

A király utja.

Budapest, márczius 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy ő Felsége ma reggel hat órakor elutazott Cap-Saint Martinba.

Apponyi esküvője.

Budapest, márczius 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy ma délelőtt ment ott nagy pompa és fényességek közepett végbe gróf Apponyi Albert esküvője Mensdorf grófkisasszonnyal. Az esküvőn jelen volt az arisztokraczia és a nemzeti párt számos tagja.

Bizalom Zmejánovics püspöknek.

Révaujfalu, márczius 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Községünk összes szerbajku lakossága a mai napon megtartott négyülésen Zmejánovics Gábor verseczi görög-keleti püspöknek a verseczi radikálisok támadásával szemben tanúsított hazafias magatartásáért nagy lelkesedéssel bizalmat szavazott. Együttal kifejtették a

bizalmi feliratban, hogy méltatlankodással veszik tudomásul a főpap megbántását. A feliratot a legközelebbi napokban egy küldöttség fogja átnyújtani a püspöknek.

Kréta.

Budapest, márcz. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Caneából jelentik, hogy a görög és török csapatok között tegnap véres összeütközés történt. Több helységet felgyújtottak.

Budapest, márcz. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Athénből telegrafálják, hogy a nagyhatalmak követei jegyzéket nyújtottak át a görög kormányának, melyben felhívják, hogy hívják vissza a csapatokat. A határidő nincs kitűzve.

Budapest, márcz. 1. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szent-Pétervárról hivatalosan megczáfolják a berlini távirati iroda által közzétett azon jelentést, mintha Oroszország felszólította volna Görögországot, hogy hajóhadát és a szigeten levő csapatait három nap alatt vonja vissza, mert különben a nagyhatalmakkal egyetértve a legszigorubb intézkedéseket foganatosítanak. A jelentés szerint a hírből semmi sem igaz.

A tőzsdéről.

Budapest, márczius 1. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.80—82, buza tavaszra 78—79, buza május juniusra 3.80—81, tengeri 5.98—6.00, zab 7.95—11. Buzában a kínálat lanyha, malmok tartózkodóak, forgalom 30.000 mm., készáru 2 $\frac{1}{2}$ krral olcsóbb.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak
budapest—jobbparti üzletvezetősége
Pályázati hirdetmény görebe szállítására iránt.

A m. kir. államvasutak budapest—jobbparti üzletvezetősége 1897. évben felmerülő szükségletének fedezésére 100 drb felső és 80 darab alsó öntöttvas gázgöreb szállításra ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlati minta az üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályától (I. d.) Budapest, külsőkeresepesi ut 2. ház csoportjában földszint kapható.

Ugyanezen ajánlati mintában fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 50 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve s a borítékon „ajánlat az 1983/97. számhoz“ felirattal megjelölve, legkésőbb 1897. évi márczius 2-án déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályához betervezendő. Budapest, 1897. február 6-án.

A magy. kir. államvasutak
jobbparti üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak. Hirdetmény.

Az adómentességnek a torontáli helyi érdekű vasuton való megszűnése következtében az osztrák-magyar vasuti kötelék díjszabás II. rész 3. füzetében a 32—33. és 68—69. lapokon, valamint IV. rész 1. füzetében a 16—17. és 42—43. lapokon foglalt s a torontál helyi érdekű vasutra vonatkozó díjtételek folyó évi április hó 1-én érvényen kívül helyezetnek, s egyelőre új díjtételekkel nem pótolttuak.

Budapest, 1897. február havában.

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős
Mayer Rezső.

Hirdetések.

Gróf Karátsanyi Jenő ő Méltósága kertészete Bánlakon elad mindennemű legjobb fajtájú

gyümölcsfákat.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Gróf Karátsanyi Jenő
gazdasági irodája
Bánlakon.

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat.

Gőzcséplők
a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedül **gazdasági gépgyára**
mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes** gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel és szakbarátság felvilágosítással díjmentesen szolgálunk. Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Czím:
Első magyar gazd. gépgyár részvény-társulat
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék!

Különlégségek borkészítési gépekben.

Prince of Wales Extra-Sec.

A legnagyobb kitüntésekben részesített, kiváló magyar **pezsgő.**

Főraktár:
Heidegger Ödön
fűszer- és csemégye-kereskedés,
Nagybecskerek.

214-207

Máriaczei - Gyomorcsépp

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszerű. A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújság, savanyu felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Használható gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételtekével és italokkal, giliszták, májbajok és hámrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépp** évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
TÖRÖK JOZSEF
gyógyszertára Budapest, Király-u. 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cséppet tessenék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom.”

A **Máriaczei gyomorcsépp** valódiságát bizonyítják Nagybecskereken Kellner J. és Moczkovcsák D. uraknál.

148-208

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényél, csúznál, tagszaggatásnál és meg-hüésekénél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

• RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT.

Raktár: N-Becskeken, Benkovits Mihály gyógyszer-tárában.

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz kőszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányákból.

28-28.18

Hirdetmény.

A zágrábi főszékesegyházi káptalan bérbe adja Torontálmegyében fekvő „Módosi” uradalmát 12 évre, 1898. október hó 1-től 1910. évi október hó 1-éig.

A részletes feltételek megtekinthetők a nevezett főkáptalan dékáni irodájában Zágrábban Kaptol hsz. 27. hétköznapokon 10-12 óráig délelőtt, ugy szintén a káptalani ellenőrnél Módoson.

Bérelni szándékozók felhivatnak, hogy a zágrábi főszékesegyházi káptalannak 1897. évi augusztus hó 1-éig zárt ajánlatukat 30.000 frtnyi bánatpénzzel ellátva adják be. A bánatpénz készpénzben, vagy osztrák, avagy magyar államkötvényekben — külön nyugta ellen — adandó át a zárt ajánlattal egyidejűleg. Ajánlattevő ajánlatához anyagi viszonyairól szóló bizonyítványt minden esetre csatoljon.

Ezen 30.000 frtnyi bánatpénz elnyerőnek letétbe helyezendő kaucziójába fog beszámíttatni, az esetleges hiány az elnyerő által pótlendő lesz, miglen az esetleges többlet visszaadatik neki.

A főszékesegyházi káptalan fenntartja magának azt a jogot, hogy ajánlattevők közt azt választhatja bérlőnek, kiben a káptalan ugy vagyoniilag, mint erkölcsileg a legtöbb biztosítékot találni véli.

A főszékesegyházi káptalan az általa elfogadott ajánlatról az ajánlattevőt azonnal értesíteni fogja oly felhívással, hogy az illető a bérelti szerződést ezen felhívás vétele napjától számítandó 8 napon belül aláírja, mit ha elmulasztana, bánatpénzét a főszékesegyházi káptalan javára elveszti és elfogadott ajánlata ezen nyolcz napon tul tárgytalanná válik.

227-11.2

1467. kig. szám 1897. Alibunári főszolgabíróskágtól.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott által ezennel közhírré tétetik, hogy a Ferdinándfalva községben üresedésben levő szülésznoi állás folyó évi április hó 14-ik napján délelőtti 10 óraker választás utján fog betöltetni.

Javadalmazás: 120 frt évi fizetés és 1 frt látogatási díj.

Igény: A hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelv bírása kívántatik, a

szegény scrsuak ingyenes kezelése és az újszülött kised, valamint a gyöngélkedő anyának 8 napon át való lelkiismeretes ápolása.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. értelmében szabályszerűen felszerelendő folyamodványaikat a választást megelőző napig alulírott nál nyujtsák be.

Alibunár, 1897. évi február hó 21-én.

Kajtar
főszolgabíró.